

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 5-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.
Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatómányokkal együtt legelőbb **szierda reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kínestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Talán még is lesz vasut.

A lapok s jelesen a „N. Fr. Pr.” hat vasuti tervet közlnek a Pest és Zimony összeköttendő pontokra vonatkozólag. — Mi sem természetesebb mint az, hogy ha bármely terv Pest és Zimony közt létesítenék — egy Torontálmegyén délnek vonuló vasutra nézve minden reményünknek egyelőre el kell enyészni.

Ezzel nem volt szándékunk egy Pest—Zimonyi vonalat ellenezni, mert hisz ugy is fejletlen nemzetgazdaságunk érdekében csak kívánatos volna, ha minél több vasutal rendelkezünk.

Aggast azonban azon körülmény, melyet nem csak a hir, de a lapok is kürtölnek, hogy azon társulat, mely a pest—zimonyi vonal kiépítését esetleg magára vállalná, mint föltételt kikötne a kikinda—pancsovai vasútnak ki nem építését. Ezen eljárás, mely egy részről kárhözandó szűkkelésről tanuszkodik — más részről építendő vasutunk életre valóságának világos jelét adja.

Különb is nem szükséges tovább fejtegetni azon kiszámíthatatlan előnyt, melyet egy Torontálmegye délnek átszelő vasut nemzetgazdasági tekintetben az egész országnak nyujtana. — Hisz erről meg vannak győződve szintugy a magas kormánytól, mint az országházban s az egész akadály azon ellenszenvben látszik gyökeredezni, melylyel sok képviselő az osztrák állampálya társaság ellen viselkedik, mely társasággal a kiépítendő kikinda—pancsovai vasut iránt két évvel ezelőtt szerződés kötött, s mint tudva van, Tisza közlekedési miniszter ur eziránt a háznak törvényjavaslatot is nyujtott be, mely azonban legutóbb visszavonott.

Nincs itt helye annak, hogy vitassuk, valjon azon vasuti politika, melyet sokan az országházban követnek, bir-e alappal vagy nem. Mindazonáltal kockázatjuk azon kérdést, hogy a mondott féltékenység nem inkább egy ellenszenvi szenvedély sugallta hangos phrasison alapul-e, mint higgadt kedélyvel megfontolt számítás? Mert bármely országos intézménynél annak a politikára való hatását mindenestre tekintetbe kell venni. De oly vállalatnál, melynél nem a szavaknak ide oda csavarható s tetszés szerint magyarázható értelménye — hanem a hideg s phrasist nem törő számok csalhatatlanul beszélnek — oly vállalatnál a nemzetgazdaság érdekében, nem tudjuk, valjon nem kell-e inkább a számokat mint biztost, vagy a féltékenység okozta gyenge alapon nyugodt elvet mint bizonytalant venni? Feleljenek erre azok, kik e kérdés tisztázására magokat hivatottaknak érzik.

Mi csak arról vagyunk meggyőződve, hogy Torontálmegyére nézve a kérdéses vasut életkérdés, s országos nemzetgazdasátnakra nézve kiszámíthatatlan haszonnal jár. A féltékenyek megnyugtására pedig meg kell jegyeznünk, miszerint nekünk valóban mintegy: akár az állampálya társaság, akár valaki más építse e vasutat — csak hogy lássuk már egyszer elhanyagolt gazdasági viszonyainknak — Steffenson műve által új lendületet adni.

Igaz ugyan, hogy kiépítendő vasutunk kérdése felvéve nincs — de nincs is egészen elejve — s úgy látszik, a nemzetközi tárgyalások kérdésének megoldásától akarják függővé tenni vasutunkat. Erre utalnak legalább s ezzel szokták a kérvényező Torontált megnyugtani. Ezen módoni megnyugtás azonban Torontálban annyi vesztett remény után csak több izgatottságot s elégedetlenséget szül, s sokan az angol közmondást — segits magadon, akkor mások is fognak segíteni — tartják szem előtt és komolyan gondolkodnak arról, hogy miként lehetne e vasutat saját erővel létesíteni. *)

*) Csak türelem minden rendben lesz. Szerk.

APRÓSÁGOK.

Dr. Kaszapinovits Ujvidékről következő táviratot kapott:
„Kaszapinovicu Deputirter in Karloviacz!
Se treaske excellentialuj, domnu patriarh serbesk del natione Rumena.”
Erre azt mondaná Molácsi bácsi: „Hm! Hm!”

A városnál az adókövető bizottság előtt egy uri ember 4000 forint jövedelmet vallott be.
— Hogy lehet az, hogy önnek vagyontalansága mellett ennyi jövedelme lehet?
— Azt magam sem bírtam eddig kisütni, s azért jöttem ide, hogy önök talán kisüthetik.
— Ön hat évi adóval van hátralékban.
— Igen; de most e jövedelemből szándékom fedezni.

(De már így csakugyan rövid időn ki lesz fizetve a magyar állam adóssága. Szerk.)

Ha az ember szerelemből lesz öngyilkos, mondá egy izben Napoleon, nem egyéb boldognál: ha zilált anyagi helyzeténél teszi: gyáva; vesze hit becsületéért: gyengeség; de egy elvesztett birodalmat túl élni, kortársai gúnyát elviselni, ez a legnagyobb bátorságra mutat.
(Ilyen formán Izabella volt spanyol királynő valóságos hős. Szerk.)

A belgrádi „Budutyinoszt” folyvást izgatja szerbjeinket. Egyik közelebbi számában így ír rólunk: „A mint látszik, az ázsiai zsarnokok napjai megszámlálvák, mert így meg amugy stb.”
Gróf Andrassy írhatna terebesi magányából egy levelet Milán úrnak, hogy tétessen kosarat a „Budutyinoszt” szerkesztőjének a szájára.

Mac-Mahonról azt írják a lapok, hogy Csehországba készül, s onnan aztán minket is meglátogat. Bajosan hisszük, ha csak nem Rochefortot kergeti.

E napokban egy rabtól azt kérdezte a bíró:
— Mond meg igazán, te Pista, hogy bűnös vagy-e?
— Hát iszen azért van az úr itt, és azért fizetik, hogy járjon utánna, felelt egykedvűleg a hamis gazember.

Egy külföldi vendégelőben következő eset adta elő magát:

Egy hölgy, tehát angyal, a testé vált istenség, a szépség kifejezése stb., egy szállodát szerencsétlenül jelenlével. A szálloda tulajdonost magához kereti szobájába, a nő óvatosan bezárja az ajtót s a kulcsot zsebébe dugja és a következő párbeszéd fejlődik ki közöttük:

— „Uram, ön házas ember, nemde vannak felnőtt leányai.”

— „Igen! — de mit érdekl az önt?”
— „Jól van; ha családját csak némiképen becsüli, úgy ön azonnal fizet nekem 50 fot, — vagy én kiálltok!”

A szálloda tulajdonos rövid gondolkodás után kifizette a kért összeget, s a hölgy is pontosan kifizette számláját és tovább utazott.

(Tetszenek ezt a Pestvárosánál Galántha úrral megpróbálni. Szerk.)

Egy ultramontan lapnak Duna-Bogdányból egy népbüti, babona terjesztő asszonyról írnak, a ki jövendőt mond, beszél túlvilági dolgokról, izenetet hoz megholtakról stb.

(Ejnye! meg kellene tőle tudni, hogy mikor készül el a kikinda—pancsovai vasut? Szerk.)

A szabadkai szent Ferenc-rendiek szent Portiunkula napját megünneplendők teljes bücsüt osztoztattak, ezután jött a magnum áldomás. Ennek végén a pater Quardian lefordta pater Bartholomeust, hogy minek dugossa a bort a szobájába? Pater Bartholomeus erre úgy felelt, hogy lát a pater Quardian minek vándoroltatja a kopaszott pecessényeket egy bizonyos aszsonysághoz?
(Ejnye, ejnye! az a „Független polgár” mindenek nyomára jön. Szerk.)

Van nekem egy barátom Mladennek hívják. — Tegnap egész leverten sétált a nagy utcán.

— Mi bajod van pajtás!
— Haragszom! képzeld Malsch nagykereskedő Bécsben, kivel én üzleti viszonyban állottam, megbukott, s engem magával rántott.

Megyénk közönségét érdeklő.

Magyar királyi belügyminister.

32,897. szám.

Torontál vármegye közönségének Nagy-Beeskereken.

A képviselőház által az államháztartás rendezése tárgyában kiküldött bizott-

ság munkálataiban a törvényhatóságok területének szabályozására nézve azon alapelvek közül, melyek az általam e részben benyújtott törvényjavaslatban is kifejezést nyertek a következők hozattak javaslatba:

1) a megyei házipénztár léptetessék életbe;

2) a megyei házipénztár javadalmasására a törvényhatóság részére egyenes államadójának 10% bocsátással rendelkezésre, s a törvényhatóság ezen felül még legfeljebb 10% vethessen ki pótlékul;

3) a mely törvényhatóság kiadásait ezen 20% sem képes fedezni, az más törvényhatósággal egyesíttessék;

4) a kisebb városi törvényhatóságok szüntetlenségen meg, és a megyékkel egyesíttessék; s végül

5) oly törvényhatóságok, melyeknek területi folytonossága meg van szakítva, vagy az elszigetelt és feltűnően beszögelt területek megfelelő át-illetőleg bekebelezések által enyésztessegen el.

Ezen bizottsági munkát a képviselőház f. évi márczius 27-én, 3193. sz. a. hozott határozatával használat végett a kormányhoz adtván ki:

miután ezen határozat folytán kötelességemben álland az országgyűlés jövő ülészaka alatt a képviselőház elé a fentebbi alapelveknek megfelelő javaslatokat terjeszteni,

s miután ezen javaslatokat az érdeklött törvényhatóságok meghallgatása mellett szándékozom tenni:

felhívom a megye közönségét, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint az 5. pont alatt foglalt alapelv szerint a nagy-kikindai kerület, mely a megye területén széttagolt állapotban fekszik, törvényhatósági önállóságának megszüntetése, s ezen vármegyével való egyesítése bekövetkezhetik, ezen egyesítésre nézve saját érdekei szempontjából nyilatkozzék.

Mintthogy továbbá a 4) pont alatt foglalt alapelv szerint a megye területén fekvő Pancsova város törvényhatósági önállóságának megszüntetése s a megyével való egyesítése is bekövetkezhetik, indokolt nyilatkozatát saját érdekei szempontjából ezen egyesítésre is terjessze ki.

Hogy a czélba velt javaslatokat a törvényhozás ősi ülészakának kezdetén megtehessem, s a megye közönségének ide vonatkozó előterjesztéseit ennek idején figyelembe vehessem, e részbeni indokolt választat legkésőbb ez évi szeptember 15-ig elvárom.

Budapesten, 1874. évi augusztus 6.

Gf. Szapáry.

Torontálmegye alispánjától.

7031. szám.

Valamennyi szolgabirónak és N.-Beeskerek város polgármesteri hivatalának.

A nagyméltóságú belügyministerium f. hó 6-án, 32,897. sz. a. kelt kegyes rendeletével a megye közönségét utasítani méltóztatott, miszerint a megye a törvényhatóságok területének szabályozása folytán a nagy-kikindai kerületnek valamint Pancsova városnak a megyével való eshetőleges egyesítése tekintetében saját érdekeinek szemmel tartása mellett nyilatkozzék, és a megye válaszában bekebelezése egyuttal f. évi szeptember 15. napját méltóztatott kitűzni zárhatáridőül.

A jelzett nagyfotosságú kérdések megvitatására közgyűlés tartása szükségessé válván főispán úr Ö Méltósága az 1870. évi XLII. t. cz., 42. §. alapján egy rendkívüli közgyűlés megtartását határozta el, s határnapul f. évi augusztus 31-ikét reggeli 10 órára a megye székház nagy termében tűzte ki.

Midőn erről szolgabíró (polgármester) urat értesítem: utasítom, hogy a

közgyűlés határnapját szabályszerűleg közzé tegye s a bizottsági tag urakat egyenként értesítse.

Miután pedig jelen rendkívüli közgyűlés alkalmával több sürgős minis-teri rendelet is tárgyalatni fog, melyekre az állandó választmánynak véleményét adni kelletik, e czélra állandó választmányi ülés megtartására határnapul f. évi augusztus 28-át, reggeli 10 órára tűzöm ki, mely utóbbi határnapról az állandó választmányi tag urak értesítendők.

A közzétételt és értesítést igazoló bizonylatot f. évi augusztus 27-én bemutatandók lesznek.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1874. évi augusztus 11-én.

Dániel János, alispán.

A polgárosodás ügye.

Van egy emeltlyűje a nemzeti fejlődésnek, mely dacára tisztán erkölcsi tartalmának, a legjelentékenyebb befolyással bir egy a házi, mint a nyilvános ipar-élet virágzására. Értjük ez ipar-élet alatt mind ama törekvéseket, melyek külső kényelmünket s meglegedésünket akarják biztosítani s melyek bár nincsenek közvetlen kapcsolatban a szellemi művelődés és jólét föltételeivel, de arra, mint mondók, közvetett befolyással s nem csekély befolyással hatnak.

E befolyásról óhajunk röviden s alkalmilag tüzesebben szólni, a mennyiben társadalmi életünkben még mindig s nem kis mértékben uralkodik annak ugynevezett fattyuhajtása, azaz visszas működése.

Olvasóink talán sejtik is már, hogy miről akarunk szólni. Elméletünk czimeül szándékosan választók a „polgárosodás” szót, mert a bűn, melyet nem megtámadni, de fölmutatni akarunk — megöli betűjét képezi minden polgárosodásnak — más szóval: civilizációnak — s talán sehol sem hordja fejtét oly magasan, mint épen nálunk.

„Nevezük a gyermeket igazi nevével” s mondjuk ki, hogy e bűn a rangkorság, mely nem annyira a felső körökben, mint inkább alant a társadalom szivében a művelt (?) középosztályban, a „polgári” életben grassál.

S ezt hiába igyekeznünk eltagadni, vagy szépíteni, mert ha elfogulatlanul s csupán a nemzeti jólétet czélzó tárgyilagossággal itélünk, lehetetlen észre nem vennünk e bűnt lépten-nyomon, s lehetetlen el nem szomorodnunk az ily nemzet jövője felett.

Meg van ez a hiba még majdnem minden európai nemzet életében, de — kivéve az angolt, melynek politikai intézményei századok óta már magukban hordták e kínóvást — a demokratikusabb államokban, milyen újabban a miénk is, (?) napról-napra kiveszőben van, s a többi közt néhány — mint például Svájc, Belgium, Norvégia s Dánia — alig mutat fel ilynemű polgári rangkorságot. Poroszország is halad már e részben, csupán Franciaország, Ausztria, Oroszország s legkiválóbban a mi édes hazánk szenved e káros betegségben. — Franciaországban, mint mely majdnem szülője volt az igazi demociációnak, igenis, most is a legtisztultabb formában él az, de csak elvben. Így van ez legtöbb államban, s ez már magában a nyereség. Nálunk azonban még az elv sincs egészen s általános tisztázza, és ez okozza, hogy oly lassan megyünk előre e czél felé.

Ez elvek tisztázására szántuk tehát e néhány hasábot lapunkban, melynek zászlójára a többi közt legkiválóbban a tartaléktalan őszinteséget is tűztük.

Mielőtt azonban gyakorlati uton megvilágítani igyekeznénk tárgyunkat, nem mulasztathatjuk el, hogy annak elméleti igazságát is föl ne mutassuk, mivel meg vagyunk győződve, hogy minden, ami a gyakorli életben üdvös és szükséges, annak az alapos és gyökeres elmélet adja meg valódi életképeségét s fennmaradása biztosítékait.

Tudjuk jól, hogy a civilizáció egyik leg-sarkalatosabb elve a felebaráti szeretet, mely önkényt magával hozza az egyenlőség és testvériség szükségét, e két nagy jelszavát nemcsak a nagy francia-forradalomnak, de magának a kereszténységnek is, mint melynek szolgálatában állott e forradalom akkor, midőn a keresztény-civilizáció előhaladása érdekében az eszméket diadalra jutni segítette.

A harmadik nagy eszme, melyet zászlóján e forradalom viselt, a „szabadság” eszméje, mely nem csupán nemzetpolitikai jelentőséggel bir, de egyszersmind az „egyén” szabadságának s jogainak érvényét czélozza.

Azt is tudjuk, hogy e forradalom zászlaján a „szabadság” a harmadik helyen áll s hogy ezt az „egyenlőség” és „testvériség” oly bölcs logikával előzi meg, mintha csak azt akarná kifejezni e sorrend, hogy csak oly nemzet s oly egyén lehet igazán szabad, mely először is meg tudta alkotni önmagának a társadalmi egyenlőséget ki- és befelé s fel tudta fogni a kölcsönösség amaz elkerülhetetlen követeléseit, melyek ellenétve, saját előnyeink egy részét áldozzuk fel vakon és melyeket általában s egy szóval a „testvériség” fogalma alatt értünk s fejezünk ki.

Nem fogja senki tagadni, hogy nálunk e társadalmi egyenlőséget tisztán erkölcsi eszközök által — mint a hogyan egyedül kell is s lehetséges volna — valaki megszerezheti, csak saját körében is. Ez majdnem lehetetlen, még akkor is, ha az erkölcsi kivül anyagi javakkal, vagy hivatalos állással dicsekedhetik valaki; mert a kinek több anyagi java és magasabb hivatalos állása van, már az tekinteteket követel az előbbtől és bizonyos fölény magatartást vállal, a mi aztán idegenkedést, tartózkodást szül, a bizalmat megöli s mig méltán föllájlja a netán érdemesebb, de lenézett fél önbecszerzetét, addig titkos bosszúságot, alattomos vagy gúnyos versengést, gyűlölködést s egy szóval: ellenségeskedést hoz létre a különben talán egymásra egyformán méltó egyének közt is.

S mit eredményez aztán ez ellenségeskedés vagy csak idegenkedés s tartózkodás? Bizonyára különböző törekvéseket, különböző érdekeket s minden egyénre nézve külön egy bizonyos személyes önzést, melynek aztán kiki a maga rejtett utjain hordja a szükséges s többnyire füstvertelen táplálékát. — Ridegség, elhagyatottság s lelketlen tengődés, ez állapot elmaradhatatlan szülőltjei, s jaj az oly egyének, ki bármily pompa és gazdagság közt is ily állapotban sinlik s jaj a társadalomnak, melynek tagjai ily egyénekből állanak!

S hol ez a szép s összetartó egyenlőség hiányzik, ott nem verhet gyökeret ama második nagy s szükséges eszme gyakorlata sem, mely a „testvériség” kifejezése alatt az érdekek kölcsönösségét rejti magában s mely ismét a „szabadság”-ot biztosítja ép úgy az egyén, mint a nemzet javára.

Tulajdonképen az „egyenlőség, testvériség, szabadság” — ha szabad ily hasonlattal élni — egy szentháromságot képeznek, ép oly allegorikus s inductív értelemben, mint a hogy a szentháromság eszméje a katolikus vallásban szerepel, azaz a három isten egy igaz istent — az atyát — képviseli, mely nélkül a másik kettőnek sem lett volna értelme és létele. Így képviseli az igaz, az atya-eszmét e három eszmében is a legelső, az „egyenlőség” eszméje, mely nélkül a másik két eszme szintén nem birna értelemmel és lételüket is az elsőből merítik.

Ha a nagy francia forradalom csupán az „egyenlőség” jelszót tüzte volna zászlajára, akkor sem tűzött volna kevesebbet. — Hol az egyenlőség általános diadalra jutott, vagy fog jutni, ott a testvériség uralkodik valamely társadalom életében, ott a szabadság is elmaradhatatlanul el fog jönni mielőbb.

Igaz, hogy — mint a fölvetett hasonlatban, úgy itt is — azért ismernünk kell mind a három eszmét, hogy azok törvénye szerint tisztelt öntudattal cselekedjünk s azokat nemcsak napi imáinkba foglalhassuk, de számunkra lelkünk templomában oltárokat is állíthassunk, melyeken az ő érzékelhető képeik jelenléte mellett annál élénkebben áldozhassunk nekik s annál inkább emlékeinkbe véssük szent és boldogító mindenhatóságukat, a mi által már itt e földön lehet üdvözölnünk mindnyájunknak.

E három eszme hű megismerése az első feladat tehát arra nézve, hogy irántuk a kellő tisztelet és imádat fölébredhessen bennünk.

„Minden czélhoz a „megismerés” az első lépés. P. L.

A halottak elégetéséről.

Dr. Elischer Gyalától.

Ha a föld fáradt vándora, tért engedve az utána áramló nemzedekeknek, megvitta utolsó viadalát örökös küzdelmében a létért; ha a gyermeken tisztá vagy szenvedélyesen izzó, majd vidám, majd komoran sötétlő színekkel rajzolt képéből nem maradt hátra más, mint a csupasz keret; ha az ember eljávott oda, honnan — mint a költő mondja — nincsen visszatérése a vándornak: akkor egy gond száll embertársaira, mely életében kit-kit foglalkoztat; a holttest eltávolításának, a temetkezésnek gondja ez.

Minél erősebben érezte az ember a világgal, hogy működése nem nyomtalanul eltűnő árnyék mozgása volt; minél több sebet ejtett napi kenyeréért küzdve azokon, kik ugyanazért fáradtak; minél inkább kénytelen a környezet belátni, hogy a dolgok körfolyama a nagy láncolat ezen szemének egy kisése által megzavartatott; minél pótolhatatlanabbnak látszik a veszteség: annál élénkebben nyilatkozik a háláérzet és kegyeletes emlékezés az elhunyt szemben, mely nemcsak a fájdalom panaszaiban talál kifejezést, hanem külső, látható jeleket is keresvén, egy biztosított nyelven, a szeretet és hála végső bizonyítékában lobban fel még utoljára; a „tisztességes eltemetésben”, mely Plato nemis mondata szerint is „legszebb kifejezése a férfiu boldog életének.”

A temetés azonban nemcsak ezen etikus érzelmek kifolyása, hanem az önfentartás határozott követelménye is s mint ilyen, a kényszerítő szükség törvénye alatt áll. Itt is örök tanítója, a természet vezette az embert; kénytelen volt követni azt, mit állatoktól ellesett; oly távolba vinni halottjait, hol azok természetes felbomlása az ujonnan sarjadoszó életre káros nem lehet.

A halottak eltemetése, az általános szükségletnek ama kegyeletes érzelmekkel kapcsolatos ténye csakhamar az „isten”-ről kifejtett eszmékkel lépett összeköttetésbe s ez okozta, hogy e tények elmulasztása, mint a közjólétet sértő, egyszerűségi az istenségnek nem tetsző hanyagság tekintetű s mint ilyen, borzadás tárgya volt. — Így Solon törvényei szerint a gyermek minden kötelességétől felmenthető volt szülei irányában, csak az eltemetésétől nem. Ezen fölfogást nagyon üdvösen tudták a

régiek törvényhozói: felhasználni abban, mikor az eltemetés kötelezettségét a népjogok közé iktatván, ennek alapján eszközölték ki a harczoló felek közt fegyverszüneteket, jól tudva, hogy ellenkező eljárás-mellett mily károkat okoznának az elhunytak maradványai az életben maradt harczosoknak. A görögök ennél fogva nemcsak kicsértelték halottaikat a barbárokkal, hanem megértették a szükséges szüneteket is, hogy ezeket a Hadesnek átadhassák.

A temetés kezdetben a legegyszerűbb volt. Ezt látjuk a görögök azon kéréséből, mely minden utast felhívott, hogy legalább egy maroknyi földet vessen a temetetlenül talált holttestek mellé. Ez képez egyszerűségi ujjmunkatást arra nézve is, hogy a halottak eltávolításának legelső módja az eltemetés volt. A mondák korába tekintve azonban vissza, azon tény öltik mindjárt szemünkbe, hogy a latinoknál a görögök módjainak vagy történelmének kora előtt, már történetek halott-élegetések; s ha a philologok és archaeologok egész a legújabb időkig sokat vitáztak afelett, melyik eljárás volt az eredeti s melyik korszakba esik egyik vagy a másik, e kérdés vizsgálatát hiu fáradságnak kell tekintenünk, mert a holttestek eltemetése, mondhatnám természetesebb szokás volt s amint látszik az elégetés mellett minden időben megmaradt.

Könnnyű belátni, hogy a valamikor igen sok halottat kellett egyszerre eltakarítani, mindig szivesebben használták a tüzet, a gyorsabban emésztő elemet a földdel szemben, mely lassabban éri el ugyanazt; hogy — mint már Plinius mondja — szivesebben adták át azokat a tűz általi enyészethez, mint az ellenség gunyjának vagy ragadozó állatok fogainak. A halottak iránti kegyelet okozta azt is, hogy egy a finoman érző görögök, mint a kemény barbárok illőnek tartották hamvvedreikben laza szállítani elhunyt társaik maradványait, hogy honi földre tehessék azokat; illőbbnek, mint átengedni az ellenségnek, melynek megalázó boszúja — emlékezzünk csak Hektor meghurczolatására Achilleus által, — még a legnemesebbeket sem kímélte.

Hol az istenség eszméje egy barátságos képen állott az emberek szeméi elé; hol azon hit uralkodott, hogy az ember halála után egy másik birodalomba jut, melyben hozzá hasonló, vele együtt érző társakat talál; hol a meghalást úgy tekintették, mint átmenést a földi élet szebb folytatásába: ott nem talált akadályra a halottak elégetése; mig ott, hol — röviden szólva — az átalakulás eszméje kapott lábra, mint például Egyiptom csodás földjén, a legszorgosabban igyekeztek a holttesteket épségben megtartani, mit kezdetben méz, viasz és papirus-tekercsek s végre mesterséges bebalzsamozással eszközöltek. A holtak elégetése nemcsak a régi görögök és latinoknál található oly nagy kiterjedésben; egész közép- és északi Európában elterjedt szokás volt az. Régi német krónikások beszélnek Etzel (Atila) hun király holttestének megégetéséről, valamint arról is, hogy ez népénel általános szokás volt; mások említik, hogy a most orosz földet kápező keleti és északi tengerpartvidékek szintén tűz általi enyészethez adták át a halottakat; a

historikusok mintaképe Tacitus ugyanezt említi a germánokról, s a biblia (Samuel I., Jeremiás, Cronica 2) bár csak egyes eseteket, illetőleg a zsidókról; a miveltség ősi hazájában, az ind népeknél nemcsak számos monda bizonyítja ezt a multra nézve, hanem mai nap is e mód van legelterjedtebb gyakorlaltban.

E történeti tények végigtekintése közben, visszapillantva egy időbe, melynek maradványai egy művészeti, mint társadalmi tekintetben mai nap is csodálatra indítanak bennünket, nézzük meg, mi történt akkor ezen szokást illetőleg, melynek újra élesztése mindenütt égető napi kérdéssé vált, melynek a mai korhoz alkalmazásában mindenféle értelemszerű munkálkodnak.

Képzeliük magunkat a százkazok Troja körül léget és földet reggeli harczok idejébe. Patroklos elesett Hector keze által s hű barátjának Achilleusnak jelentik halálát. Ekkor, miután a baráti kéz meglátta a gyéletes szolgálót, befogván szeméit (e szép szokás mai napig fennmaradt), az obolosnak szájaiba tette meglátott, a halott megkenve, egész testét végig fedő vászonba burkoltatott és megkoszorúztatott, kezdődik a halott siratása Achilleus és barátai által, kik erőlyes támogatást nyerne az elfogatott asszonyok és leányok részéről. Majd mikor a halott már több napon át (3. 9. egész 12. napig) volt kiterítve, mi alatt a siratás meg nem szűnt, folytatva részint önkényt vállalkozó, részint fogadott gyászzenészek által, a holttest elégetésének ünnepélyéhez fogtak. A darabokra vágott fa közé sokféle könnyű anyagot, gyantát, kendert, zsirneműket raktak el, aztán feltéve rá a felékesített holttestet, „körülte sok hízalt, juhos s görbeszarvu marhát vágnak le” s ezek zsírját a tűz elégetésére és táplálására fordítják; ha már a halottnak barátja, elfordítva arcát, fáklyájával a máglyát meggyújtotta. Mikor aztán a tűz megemészté a farakást, borral oltják ki az izzó parázst s a hátramaradt csontokat és hamut borral s illatos olajjal meglocsolva urnákba vagy diszes szekrényekbe gyűjtik össze. Mig ezen urnákat biboros borítókkal fedve sirtőödbe eresztik, halmot emelve föléje vagy az édes hazába visszátérésig megőrzés végett a barátoknak adják át, folyvást zengenek a gyász énekek s a szertartást több napi halotti rítjezi. — Ilyen volt a szokás a görögöknél, kiknek klasszikus nyugodtsága, a szépség határvonalainak még a temetkezésben is megtartása minden hexameteréből kibanzik ez e czeremoniákra nézve irányadó homeri költeményeknek. (Folyt. köv.)

HIRHARANG.

* **Helyes intézkedés.** Lapunk elején olvasható belügyminister úr ő Nagyméltóságának rendelete, melyet megyénk közönségéhez intézett. Ő Nagyméltóságának azon intencióját, mely szerint a közigazgatás és a takarékság érdekében javaslatba hozandó területi beosztásra nézve, az érdekelteket és városi törvényhatóságok vélemény nyilvánítását bekívánja, részünkről szivesen üdvözöljük, és feleltetve örvendenénk azon óhajlásunk teljesülésén,

TÁRGYA.

Az ő arca.

(Beszély angol eredeti után.)
(Folytatás.)

Elhatározod, hogy követni fogod, hogy kifurkászodlak, hogy ott a házon kívül imádhassad — mi az említett életkorban rendes dolog szokott lenni és szörnyű önelégültséggel üzetik, későbbi korban azonban már nem elégit ki többé. Elhatározod, hogy követni fogod s csak hamar egy általház (Durchhaus) udvarában nagy tolongásba kerül. Utca szegletéhez érsz még egy perc előtt pár lépésnyire előtted lebegett, de most már nem látod többé. Vadul körültekintesz, ezzel is időt vesztetél. A keresztutcában keresed, ott sincs, visszátérsz a főutcába előre rohansz majd kinyitod nyakadat, hogy a járókelők fejei felett lássál. Hasztalan minden, a barna szalagos kis szakmálapot nem pillantod meg többé. De tán lehetséges, hogy elkerülöd? ez is lehető, ismét visszatérsz. — De miután minden remény elveszett, ott hagyak el a kedves olvasom azon szegletnél, hol elveszítetted sovárgásod tárgyát, s követem az ennyimet.

Csendes kis utcácskába egy keskeny házikóhoz értünk a New-Road (új ut) közelében, s úgy hiszem engemet is észrevettek. A ház földszinti részét egy könyv és író-szerárus boltja foglalta el és egy külön ajtó mely valószínűleg valami magán lakásba vezetett, ezen ajtón egy kis táblácska s beléje vésvé ezen név Barker — csupán Barker és egyéb semmi. — Ezen ajtót kulcsal kinyitotta belépve ismét bezárta maga után. Egy perc múlva az ajtó ismét megnyílt s azon egy nő-cseléd kitért rajtam mogorván végig nézett s az ajtót ismét és pedig most már végleg — bezárta.

Haza kellett sietnem munkám után s néhány napig úgy el voltam foglalva, hogy kalandom folytatására nem vala időm, de a mint néhány órára megszabadulhattam azonnal el-siettem; igaz hogy minden határozott terv nélkül — de mégis eltökélve, hogy ama érdekes kis házzal szemben helyet foglalok.

Bámulatos, hogy mily csekély eredményt értem el azzal, hogy most tudtam, hogy hol lakik. Egy lépéssel sem közeledtem még ahhoz, hogy őt ismerjem. Korombhoz képest — huszon-

kilenc éves vagyok — igen csekély eredmény volt, azt tudni, hogy hol lakik és bámolni a kérlelhetetlen házfalakat.

És még hozzá nem észrevétlenül, sőt inkább nagyon is észrevéve a vegyesáru kereskedő által, kinek állomása boltajtaja előtt volt, megfigyelve azon hölgy által, ki az utca szögletén kicsiben osztrigákat árult, de még egy csendő megfigyelésnek tárgyát is képezve, ki úgy látszott, csak azért jött el az utca másik szögletéről, hogy engemet megfigyeljen. Hiszen még a tejárúsné is szeméit reám szegte s jó ideig tartózkodott az utcában, melyben úgy látszik, sok rendez vásárlói laknak. — Az utcában jársz az apró gyermekök is elhagyták játékaikat s sugdolodva reám mutattak. De már ezt tovább ki nem alhattam, hanem a tért nekik átengedve elsonpolyogtam. Ily mostoha viszonyok között elhatároztam, hogy este vissza térek és megkísértem, hogy minő értesítést nyerhetnék a mogorva cselédőtől.

„Itt lakik Williams asszonyság?” kérdém a csunya szolgálótól, midőn ez kocogásom következtében az ajtóban megjelent. Azt vélttem, hogy a beszélgetés megkezdésére, ama kérdés ép oly jó, mint más valami.

„Nem,” volt a mogorva válasz s az ajtó betevődni törekedett.

„Bizonyosan tudja ön?” volt a legközelebbi kérdésem.

„Igen,” volt a válasz, melyet egy horkantás kísért, de a törekvés az ajtót orrom előtt betenni is nagyobboldott.

„Nem lakik itt egy hölgy kis leányával?” „Nem, itt nem lakik senki,” volt a válasz, kettőzött erejű horkantással; egyuttal az ajtó bezárási szándék oly túlyomó lett benne, hogy egyszerre csak azt vettem észre, hogy az belett csapva orrom előtt.

Nem vesztettem időt, hanem a legközelebbi csapszékbe siettem, melynek ablakában azon hirdmény volt kifüggesztve, hogy ott teljes czég és czimkőny tartatik, felkerestem e könyvben az utcát és házszámot s ott következő czimeket találtam „Amphlet Tamás könyvtáros s Barker kisasszony zongora művésznő.” Betettem a könyvet, megfizettem a keserű sört, melyet ugyan meg nem ittam, de mely a czimkőnybeni buvárokra feljogosított s gondolatokba merülve lassan távoztam.

Ha azon mogorva cseléd igazat mondott s ezen házban nincsenek lakók ebből következik, hogy az én fényképezeti szépem vagy

Amphlet Tamás könyvtáros családjához tartozik, vagy ő maga Barker kisasszony zongora művésznő. De ha egyike volna az Amphleteknek, akkor a boltjait, mely oly hivatásnyitva volt — ment volna be. Mindezekből következik, így okoskodtam oly tiszta logikával, hogy magam is elcsodálkoztam rajta, miszerint ő épen oly kevéssé lakó, mint a hogy nem tartozik az Amphlet családba, és ezekből észszerűleg csak azon következtetést vonhatni, hogy ő Barker.

Igen kedves leány, most már tisztán látok; bizonyoslag agg szüleit, kik a vidéken laknak, tartja munkájával, művészetével; a kis leány kétségkívül ifjabb nővére, kit azért vet magához, hogy legyen társa és némileg védője is.

A kép, melyet magamnak rajzolték, mind jobban elbájolt, de egyuttal még nagyobb zavarban voltam mint azelőtt, hogy mitévő legyek.

Azzal alkalmatlankodni neki, hogy lépéit kövessem, ezt tenni nem akartam, az utcán megszólítani, erre gondolni sem mertem.

Egy levél — egy óvatossá fogalmazott levél — maradt egyedüli menedésem. Lakásomra mentem — s véghetetlen fáradsággal egy levelet fogalmaztam, melyben találták kérttem, hogy alkalmam legyen kifejezést adni azon érzeménynek, mely azon percztől fogva, hogy fényképét az utcaajtón láttam — egész valómat betöltte. „Véghetetlen bánatana engemet” ezt írtam „ha feltehetném rólam, hogy soraim egy védtelen hölgyet sérteni szándékoztam. Sőt ellenkezőleg, szándékom ép oly komoly, a tisztelet irányában ép oly nagy mint a mily meleg érzelmem. Leveletem végezve egyuttal javaslatba hoztam a helyet és időt, mely legalkalmasabb volna az öszve jövetelre, mely után annyira sovárogtam.

Iparkodtam, hogy a kijelölt helyen idején ott legyek. Fejem forró, kezeim hidegek, ajkaim szárazak voltak. Este volt.

A kitűzött idő közeledtével az említett symptomák folyton növekedtek, úgy annyira, hogy midőn egy alak megjelent, melyet a távol és sötétség miatt elcintém vágyaim tárgyának véltem; de midőn a lámpás alá ért, tévedésem beláttam, szinte megőrültem, hogy nem ő volt; oly forróság fogott volt el az alak közelébe. Nem, ez nem ő, ez egy középkorú nagyfejű hajfűrtös némbor, izléstelen kirívó öltözetben.

De miért lassítja lépéit ezen középkorú nagyfejű hajfűrtös és feltűnő öltözeti személy

— midőn közelembé ért? Mi okból fordul meg, midőn már elhagyott és tér ismét vissza, és oh miért jön felém tánczlelésben szemeslőve negélyezett bátorlansággal miért kérdi tőlem, hogy én irtam e a levelet, melyet kezében tart?

Azért, mert én egy szerencsétlen ember vagyok — mert én pénteken születtem — mert én örült, bárgyú nyomorult vagyok, kinek az a rendeltetése, hogy hóbortjaiért ily módon bűnhődjek. Leveletem Barker kisasszony zongora-művésznőhöz küldtem s ime most előttem állt Miss Barker s melypege bevallotta, hogy ő ámbár tudja, miszerint meggondolatlan lépést tetten, midőn egy idegennek találták enged, de őt erre szive, mely már megunt a magányt — ösztönözte, de ösztönözte azon előérzet is, hogy eme (és itt felmutatta az átkozott levelet) gyöngéd érzelmét és nemes lelket tanúsító sorok írójában feltalálhatja azon egyént, ki képes lesz őt boldogítani.

De már tovább ki nem álltam, neki iramodtam, az első negyed órát gyorsan futva, a másodikat már lassabban — ekkor vissza néztem hallgatodtam, aztán ismét vagy tíz percig ügettem, vég megálltam és — ha ezen kifejezés elfogadható önmagammal szembe néztem. Ezen szerencsétlen tévedés felett gondolkozva csak is azt következtelhettem a történetekből, hogy ama mogorva szolgáló engemet megcsalt, midőn azt monda, hogy azon házban nincsenek lakók, s hogy valószínűleg a fiatal hölgy s a kis leány, ki vele ment, engemet észrevettek s ők utasították a cselédet, hogy eltagadja őket. Vissza emlékeztem, hogy mihelyt a két leány az ajtón bement, az a kiállhatlan képű cseléd kinézett az ajtón s engemet végig mért, mintha csak utasítva lett volna, hogy a kint ácsorgó egyént jól szemügyre vegye és törekvést megfusítsa.

Be kell ismernem, hogy ez még emelte a hölgy iránti tiszteletemet. Ezen eljárás szerénységet tanúsított és azt bizonyította, hogy nehéz hozzá férni, a mi jó jel volt. De másrésztől be kellett vallanom, hogy terveim teljesen meghiúsítottak. A ház közelebe menni nem mertem; rettegtem hogy ott a fogékony Barker kisasszonnyal találkozhatnám. Szemvedélyem táplálására csak egy mód volt; minél többször felkeresni a fényképező műtermének ajtaját, s a fényképet nézni, de ezen egyedüli vigaszomról is lassanként le kelle mondanom, mert a fényképező igen gyanus pillantásokat vetett reám.

(Folytatása következik.)

vajha a belügyminiszter által felhívott törvényhatóságok, de különösen a mi megyénk közönsége a hozzájuk intézett kérdésekre adandó válaszokban felülemelkedve a nemjogosult provinciális és családi érdekeken, egyedül az állam, a jó közigazgatás, takarékoság és az illető vidék, ipar, kereskedelmi és közforgalmi érdekeiket tartának szem előtt. Mi azt hisszük, hogy megyénk t. közönsége örömmel fogja fogadni az ajánlott beolvastást, mely minden esetre a megyének csak is előnyére szolgálhat. E kérdés tüzetes megvitatását jövő számunkban lövöbbsz.

*** Ünnepély.** Felsőes urunk és királyunk születésnapját egész fényvel fogják megünnepelni polgártársaink. Ugyan is 17-én este a város kivilágítása mellett fényes takarodó zene leend. Másnap azaz 18-án a Tedeum után hanquett, este pedig táncvigalom. E napot a kerületekben is mindenütt ünneplés fogja megünnepelni.

*** Kellemetlen hír.** A mitől féltünk beteljesedett, ugyanis az esső elmaradása miatt, a kukoricának nagyobb része elszáradt, s legfeljebb takarmánynak lesz használható.

*** Tűzveszély.** A szomszéd keresési pusztán néhány kazal lett a tűz martalékává, s mi több a gépezet is oda égett. Szerencsére biztosítva volt.

*** Hymen.** Ifj. Kleszky J. helybeli gyógyszerész és szabadságot állományon honvéd-hadnagy, e napokban jegyezte el Szécsányban Probst Emma urhölgyet. Tartó boldogságot kívánunk e szép frigyre.

*** Hangverseny.** Jankovska Eleonóra kit városi közönségünk multkor vendégszereléséből kedvezően ismer, körünkbe érkezett, e f. hó 15-én az itteni színházban műkedvelők közreműködésével hangversenyt rendezend. Gyeket Mangold könyvkereskedésében szerezhetheti. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét, s kérjük, hogy az élvezetes hangversenyt, valahogy el ne mulassza.

*** Érdekes munka.** Pachinger Alajos kegyes rendi tanártól ismét egy érdekes munka jelent meg, „Az anyarozsgomba” cím alatt. Ez érdekes művel lapunk közgazdasági rovatában jövő számunkhoz fogja.

*** Elgazdoltatott.** Vasárnapon augusztus 9-én a kis hid közelében egy gyermek — ki épen a szekéruton akart átszaladni — a kocsi alá jött. A gyermek, ki nem volt nagyon sértve, a legközelebbi házba vittetett, s ott orvosi gyógyulás alá vétetett.

*** Figyelmeztetés.** A fő- és fontosabb heagázó állomások tarifa összeállítására. — Lapunkban már mult hónap emlitettük az osztrák államvaspálya társaság által szerkesztett tarifa összeállítását azon osztrák-magyar vaspályák fő- és fontosabb heagázó állomásainak, melyek ugyanazon díjtételeket fogadtak el. — Most azon helyzetben vagyunk, miszerint jelenthetjük, hogy ezen tarifa már megjelent, és az osztrák államvaspálya társaság forgalmi igazgatóságánál Bécsben (Pestalozzi-utca S. sz.) és az államvaspálya társaság nagyobb állomásain megtekinthető és Waldheim R. úr kiadói könyvkereskedésében Bécsben (Schulerstrasse 19. sz.) megrendelhető.

*** Két rendeletet boesát ki a közoktatásügyér.** Mindkettő a népiszkolai törvényrendeleteinek követel érvényesítését. Az egyik meghagyja, hogy az elemi oktatás a 6—12 éves gyermekek kora szerint hat éves tanfolyamra osztassék fel, mindenütt, hol ez még nem történt meg, s ismétlő iskolák állitassanak 13—15 éves gyermekek számára. A másik minden 5000 lakossal bíró városnak kötelességévé teszi, hogy vagy felső népiszkolát, vagy polgári tanodát állitson. A hatóságok utasitani fognak, hogy e rendeleteknek kényszer útján is érvényt szerezzenek.

*** A „Vasárnapi Ujság” 32-dik száma** következő tartalommal jelent meg: Molnár Aladár (arczéppel). — A völgyi ér. (Költevény Dalmady Gyözőtől). — Theodor hősiessége. (Beszély). — Izland és lakói. I. (3 képpel). — Wight szigete (képesportozattal). — Erdély bányavidéke. (Déva, Vajda-Hunyad, Hatszegvidéke). — Utazás a tenger alatt. (Regény, képekkel illusztrálva). — Az országos népközö-egylet. — A hódmezővásárhelyi ref. lyceum másfél százados ünnepélye. — Fűrdői levelek. — A hétről. (Tárca). — Irodalom és művészet, sat. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság” april-juniusi évnegyedi folyamából, melyben az „Utazás a tenger alatt” című képekkel illusztrált regény közlése megkezdett, még néhány teljes számu példány kapható; előfizetési ár évnegyedre 2 forint, félévre 4 forint.

*** A hét főbűn.** A n.-k. . . . i gymnasium idei nyilvános vizsgáján a hittanból hallgatta ki a tisztelendő ur egyik legjobb tanítványát s egyebek közt a hét főbűnt soroltatta fel vele. A surculus a hat elsőt kidurkollta, de itt zavarba jött és sokáig gondolkodott a hetedik felett, végre a jelenvoltak általános derűsége között hetedik fő bűnül odaállította a „házaság”-ot. — Bizonyosan a polgári házaságról hallott valamit a nebulo a tisztelendő urak között.

*** Házasság akadályokkal.** Egy gazdag polgári esküvő volt a napokban végbenemendő Páris egyik templomban nagy ceremóniával. A lakodalmas nép zenabandát is vitt magával, mely az esketés alatt több vallásos darabot, köztök Gounod „Ave Maria”-ját volt előadandó. A pap észrevehette, hogy a zenészek közt egy hárfás is van, rákiált az illetőre: Guitárnak templomban nincs helye! — De hiszen ez csak hárfá! — volt a válasz. — Ki a guitár! ha mondom. — De hiszen Dávid király is hárfázott a frigyláda előtt! — Még egyszer mondom, ki a guitár! — Erre csakugyan elmaradt a hárfázás, de elmaradt az 500 frankos stola is, mert a menyasszony atyja

felbosszankodván a pap makacsságán, egész egyszerű esketést kért s fizette ezért a szokásos 12 frankot.

*** Különös egybekelés.** Egy amerikai lap, a „Cast Sussex News” különös egybekelésről emlékszik meg: a menyasszonynak nem voltak karjai s így a pap a ballábának harmadik ujjár huzta a jeggyűrűt. Az egybekelés után a menyasszony a házassági lajstromot jobb lábával írta alá, a manu propriát sem feledve ki.

*** Leánypróféta.** A dunabogdányi plébános panasolja a „M. Á.” hasábjain, hogy egy mintegy 30 éves itziméri parasztleány profétakép járja be a vidéket és bolondítja a népet. Azt állítja ugyanis, hogy ő már egyszer meghalt, de újból feltámadott, s így a megholtak tulvilági sorsáról biztosan referálhat a hátramaradtaknak. S pár hatosért valóban elmondja kinek a felesége, férje, fia vagy leánya, apja vagy anyja hol van a tulvilágon, vajon a mennyországban-e vagy a pokolban, avagy pedig csak a purgatoriumban. A falu népe minden szavát szentírásnak veszi s áhitattal hallgatja. — Népevelés!

*** Hányan vagyunk?** Az egész világon van 1.391.032.000 lélek. Ázsia 798, Európa 300 1/2, Afrika 203, Amerika 84 1/2, Ausztrália 4 1/2, millió lelket számlál. Oroszországban 71, Németországban 41, Franciaországban 36, Osztrák-Magyarországban 36, Angliában 32, Olaszországban 27, Spanyolországban 16, Törökországban szintén 16 millió lakos van. Legnépesebb város London (3.254.260), utána következik a chinai Sutchan (2.000.000), aztán Páris (1.851.000) lakossal. Négy chinai városban van egy-egy millió lélek. Bécs, Berlin csak 800.000 lakost számlálnak.

*** Menynyi vagyonk?** Magyarhonban van vaseke 517394, faeke 342436; — Erdélyben van vaseke 3967, faeke 177049. — Tehát összesen van e szerint vaseke 521361, faeke 519485. A vasekek száma csakis 1876-al mulja felül a faekéket. Szomorú gazdasági viszonyokat jeleznek eme adatok!

*** A világereskedés emelkedése.** Egy statisztikus számítása szerint a világ 11 első kereskedő országban u. m.: Angolországban, az Egyesült Államokban, Francia- és Németországban, Ausztriai-Magyar-, Orosz-, Olasz-, Spanyolországban, Hollandiában és Svédországban, az összes kereskedelmi forgalom értéke 1855-ben 21 millárd frankot tett, 1872-ben ez a szám már 46 milliárdra emelkedett; így tehát tizenhét év alatt a kereskedelmi forgalom még egyszer akkoránál is nagyobb lett, mint a milyen azelőtt volt.

*** Az új patriarcha.** Ivackovic, az ujonnan választott szerb patriarcha, ő Főlsége által e napokban esztrített meg, s útban van Karloviczféle. Most már csak reméljük, hogy szerb testvéreink is meg vannak elégedve az eredménnyel. — Bizony kár, hogy nem érthetünk mindenben egyet. Különben, hogy az egyetértés hibázik közöttünk, nem a mi hibánk?

Mi történik a nagy világon.

Szegeden kertészeti egyelet alakitanak. **Bremában** nemzetközi tejjgazdasági társulat van. Célja az állattenyésztést és tejgazdasági érdekeket előmozdítani.

Hagenauban (Elszász) nemzetközi komlókiállítás lesz október hó 1—18-án.

Az **aratási** tudósítások legtöbb helyről türelő termést jeleznek. Takarmány az idén, ugy látszik, kevesebb lesz, mint vártuk. Az országos magy. gazdasági egyesület által f. é. október 5—19-én Budapesten megtartatni szándékol **kertipar-termény-kiállítás** a jövő évre halasztatott.

A **nemzetközi gabna és magvásár** aug. 3-án nyit meg Budapesten az „Ujvilág” című kerti helyiségben. Bartal miniszter örömet fejezte ki afelett, hogy e vásár létrejött, egyszerűsége meggyőződését, hogy általa hazánk anyagi, szellemi és erkölcsi tekintetben előhaladtá tehet. A vásár befejeztével társasbéd volt a „Hungariában.”

A **nemzetközi egészségügyi értekezlet** aug. 1-én fejeztetett be Bécsben. Andrássy gr. helyett Orczy Sámó szolt s ő felsége nevében a magas megelégedésnek adott kifejezést az értekezlet működése felett.

Munkácsy s neje szeptember hó elején Ormos Zsigmond, temesmegyei főispánhoz fog jönni.

Debreczenben aug. 2-án megünnepelték az 1849. aug. 2-iki debreczeni csata 25-ik évfordulóját. Az esztergomi érseki egyház megéből **Jedlicska Pál**, istvánfalvi lelkész, a felsődixi plébániába ment át.

Aranyos-Maróton a postát július 27. kirabolták 120.000 frt. A vizsgálat a legnagyobb szigorral azonnal megindult.

Esztergomban „**Esztergom**” cím alatt társadalmi, közgazdasági heti közlöny indult meg. Szerkesztője Ompolyi alias Mátrai Ernő. Kívánjuk, hogy a lap hosszú életű legyen.

3500 forintos csomagot vesztett el Szent-György és Marczali közt a postakocsis, egy ujfalu nő találta meg az uton és felbonthatlanul elvitte az ujfalu bíróhoz, kitől hiánytalanul átvétetett.

Dr. Seidel Pál azon alkalomból, hogy az általa irt tankönyvekből most jelent meg a 100.000-edik példány, jubileumot ünnepelt. Legelterjedtebb műve a „Földrajz,” mely hét kiadásban, 27 ezer példányban jelent meg. A „Néptanoda” erre azt mondja, „Ez valóban szomorú!”

Nőemancipáció. Schwiz nevű svajci község az elsősgé dicsősége, hogy a nőemancipációt érvényesíté, elhatározván, hogy a nők nemcsak választók, hanem választhatók is lesznek minden községi hivatalra.

Lászi Vilmos, e buzgó vidéki szinigazgató, ki mindig első sorban áll, ha valamely hazai ügy előmozdításáról van szó, ünnepléses díszelőadással ülte meg Petőfi halálának 25-dik évfordulóját, Egervári Ódón „Petőfi Sándor” című darabját adták elő.

Br. Rothschild, hir szerint, százezer forintot hagyott Karlsbadnak, hol ő tizenöt idényt töltött, egy czélszerű izraelita kórház felállítására.

Penzingen 164 családapát itéltek egyenkint tizenkét órai fogságra, mivel tanköteles gyermekeiket többszöri megintés daczára sem küldék az iskolába.

Zichy Mihály visszatért Párisból, hol magának műtermet vett föl. Néhány hetet most családjá körében Dunán túl fog tölteni, s őszszel utazik a Francia fővárosba.

Erkel Ferencz az új operaház megnyitására csakugyan dalművet ír. A tárgy: Szent István király. A „Reform” szerint: a szöveg már kezében van s tanulmányozza.

Az Eötvös szobor munkájához Huszár Adolf csak őszszel, a „Szent István” Olaszországba megy, tanulmányainak gyarapítása végett.

Zumbusch Gáspár bécsi szobrász-tanár, felajánlá segélyt és utasitást a fiatal magyar művészeknek a szobor készítésénél. A Stein-ház előtti helyet (Budapesten) a szobor számára Zumbusch igen jókálta, úgy hogy arczszal álljon az akadémia felé.

Lotz Károly megkezdte a muzeum lépcsőházának festéseit, a „Szemlélet” alakjál már elkészíté s most a „Lelkesedés”-ét festi.

Keresztény hazafentartó pártot tervez Lonky Antal a „Magyar Allamban.”

A budapesti kapitányság több kuzruzó asszonyt, köztük egy jómódut, megbüntetett. Igen helyesen!!

A vallás és közoktatásügyi miniszterium igen fontos rendeletet bocsatott ki. Ugyanis, minden város, melynek 5000 lakosa van, köteles vagy felső népiszkolát, vagy polgári iskolát felállitani. Gratulálunk ezen, a közművelődést hatásosan előmozdító intézkedéshez.

Női lövészgyelet alakult Homonnán. Mult hónapban **borbélycongressus** volt Drezdában.

Petőfi diszkidás a napokban kerül a könyvpiaçra. Az új előszót Gyulai Pál írta.

A föld népessége összesen 1,391,032,000 főre megy.

A „**Hon**” Laky Dániel „**Europa földrajz**” című művét igen melegen ajánlja.

Csehországban, a chrudimi kerületben kiütött a cholera.

Domahidy Ferencz, mint a középpárt elnöke, kijelentette, hogy Gylicy pénzügyértől nem kapott nyilatkozatot arra nézve, hogy a párt klubjából kilép.

TÖRVÉNYTEREM.

1874-ik évi augusztus 8-án a n.-becs-kereki e. f. kir. törvényszéknél tartatott nyilvános ülésében következő perek előadattak:

Előadó: Dr. DUKA LASZLÓ, kir. törvénzi bíró. 1500 sz. 1873. — Adamov Ignátus, Iszakov Komla ellen, 567 ft. 40 kr. iránti pere. 6164. sz. 1873. — Petrovits Dragutinak, Filkovich Nikola elleni pere tulajdon és bírtok iránt. 6165 sz. 1873. — Petrovits Dragutinak, Filkovich Gyura elleni tulajdon és bírtok iránti pere. 4089. sz. 1874. — Galatin Misának, Glumasz Mila ellen tulajdonjog elismerése iránti pere. 4752. sz. 1874. — Dimitrievits Pál és társainak, Eisenstädter S. és társa ellen nyitott pere, 1006 ft. 41 kr. tőke és járuléka iránt.

Előadó: SZALAY IMRE kir. tszki bíró. 9390 sz. 1873. — Mangi János és társainak, Dűpöng Tamás és neje Magdolna elleni örökség megítélése és járuléka iránt.

Augusztus 31-én fognak előadatul: 1051. sz. — Gyilkossággal vádolt Stocker János bünygyében. Szeptember 4-én.

1255. sz. Gyilkossággal vádolt Schaf Jakab, Kokron János és társai bünygyében. Szeptember 14-én.

1020. sz. Többrendbeli betöréses tolvajszággal és gyilkossággal vádolt Dávid Samó és társai bünygyében.

Közgazdaság.

Magnemesítés kérdésehez.

(Folytatás.)

A vetőmag értékét rendszeren fajszulya alapján határozzuk meg. Erre nézve különös tekintettel a buzára, a tapasztalás a következőket tanusítja:

1. Mentő nagyobb valamely buza fajszulya, annál jobb vetőmagot szolgáltat, nehéz buza nehéz gabonát terem;
2. a legnagyobb fajszulyú buza a legnagyobb mennyiségű rosta elejét adja (legkevesebb rosta alját);
3. nehéz buza tökéletesebben kifejlett kalászkokat terem;
4. buza, mely vízben elsüllyed, 1.21 fajszulyú oldatban azonban el nem merül, vetésre nézve igen csekély értékkel bír; a jó, vetésre legalkalmas buza fajszulya 1.131.

A mi a buza megbokrosodását illeti, ez kedvező körülmények közt rendkívül nagy lehet. Így többek közt Walderdorff gróf tett buzamenésítési kísérleteket Hallet eljárása szerint, klatferbrunn-i uradalomban (Porosz Szilédiában.) Sornivélés mellett nyert számos buzánövényt, melyek mindegyike 50 kalászt termett; a szalma hossza 5—8 láb, a szalmaszál átmérője a növény tövén 3 vonal volt. A kalászok hossza 5—8 hüvelyk, tartalma egyenkint 60—120 szem vala. Középszámban termett tehát egy ilyen növény 50 × 90 = 4500 szem buzát.

A magnemesítés fontosságát az előrebocsátottak alapján, kétségre vonni nem lehet. Tekintünk már most azon nagszerű eredményeket, melyek a memessett mag vetése folytán, okszerű művelés mellett, újabb időben elértetek.

Anglia és Némethon mellett, igen behatóan foglalkoznak a magnemesítéssel Franciaország intelligens gazdái. Már évtizedek óta léteznek Franciaországban oly nagyobb terjedelmű gazdaságok, melyek főfeladatukul a vetőmag nemesítését tűzték ki, és avval az ország határain kívüli tartományokban is, tetemes kereskedelmet űznek. Ime ismét egy gyakorlati példa, a munkafelosztás alkalmazása hasznosságának. Külön egyének foglalkoznak jó, nemes vetőmag termesztésével, hogy kartársaikat avval ellássák.

Franciaország két jelesebb magtermelőjét akarjuk különösen kiemelni, kik nemesek az 1873-iki bécsi világtiállítás, hanem az előbbeni párisi és londoni világtiállítások alkalmával is, első rendű kitüntetésekben részesültek. Az adatok, melyeket a következőkben közölünk, az 1873-diki bécsi világtiállítás nemzetközi jury-jének nyújtattak be. Szerencsénk lévén a világtiállítás mezőgazdasági osztályánál mint jury-elnök és előadó működhetni, az adatok hitelességeért szívesen vállalkunk kezességre.

L. Desprez és fia magnemesítési telepük Capelle-ben (Templeuve mellett, Franciaország „Nord-departementjében.)

Desprez és fia 700 hectarnyi (1216 kat. holdnyi) területen gazdálkodnak, mely részint tulajdonuk, részint azonban bérelt földek Wattines, Argérie, Pont-a-Mareq, Le Châtelet, La Vallée és Neuville községekben. A lehető legbelterjesebb művelés alá fogott 700 hectarnyi területből évenként (már mintegy 15 év óta) 250 hectare (434 kat. hold) répa-magtermelésre és 200 hectare (347 kat. hold) nemesített buza termesztésre hasznaltatik.

Desprez és fia 30 fajta buza nemesítésével foglalkoznak, melyekből a legkiválóbbakat, a velük elézött termési eredményekkel együtt, a mellékelt táblában közölünk, megjegyezvén, miszerint az eredeti francia adatok mellé, a hazai viszonyainknak megfelelő osztrák-magyar méretekre redukált adatokat igattuk. A reductio eszközésére szolgáltak következő alapértékek:

1 hectare = 1.737, katastrális hold (1600 □ölével) tehát 1 katastrális hold = 0.576 hectare.

1 hectoliter = 1.592 pozsonyi mérő = 1.426 alsóausztriai mérő, tehát a pozsonyi mérő = 0.6252 hectoliter.

1 kilogramm = 1.786 osztrák font.

100 kilogramm = 1 mázsa 78 1/10 font, tehát az osztrák font = 0.35 kilogramm.

1 gramme = 0.05 osztrák lat, tehát 1 osztrák lat = 17.004 gramm.

Szalma termés	Buza szulya		Termés nagysága		Vetőmag mennyisége		Bevetett terület		Vetés ideje	Buza fajja
	pr. kat. hold	Bécsi font	pr. kat. hold	Pozsonyi m.	pr. kat. hold	Pozsonyi m.	Katastrális hold	Hectare		
8686	8450	89 1/2	46	37 1/2	37 1/2	37 1/2	34 3/4	15	Hallet	
7401	7900	88 1/2	36	33 1/2	36	36	20	27	Chidam	
7310	7300	86 1/2	48 1/2	45 1/2	48 1/2	48 1/2	17 1/2	23	Nord	
6316	6144	87 1/2	46 1/2	43 1/2	46 1/2	46 1/2	17 1/2	10	Browik	
8927	8150	84 1/2	39	36 1/2	39	39	1	4	Goldendob	
8634	8360	86 1/2	39	36 1/2	39	39	1	5	Kissengland	
7130	7000	84 1/2	42	39 1/2	42	42	1	31	Goldendob	
6930	6930	85 1/2	35	35 1/2	35	35	10	5	Essex	
7124	7124	88 1/2	38 1/2	38 1/2	38 1/2	38 1/2	10	6	Hybride	
6322	6120	89 1/2	41 1/2	38 1/2	41 1/2	41 1/2	8 1/2	5	Valoute	
5397	5200	89 1/2	35	32 1/2	35	35	1	16	Tavaszi	

Desprez buza-nemesítése mellett, még különös figyelemre méltó répa-magnemesítés, mely czelára — mint már fennebb emlitők — évenként 250 hectare (434 kat. holdat) szentel.

A répa termesztésének két főcélja van, u. m. vagy nagy tömegű csekélyebb czukortartalmu takarmányt, vagy pedig kisebb mennyiségű, azonban nagyobb czukortartalmu gyári-répat akarunk produkálni. Első esetben tehát a czukortartalom kevésbé fontos, miglen utóbbi esetben, midőn a répa czukorgyártási czelokra szolgál, kiválólag annak czukortartalmát lehetőleg fokozzuk. E két cél egyidejű elérése a lehetőség körébe tartozik. Termelhetünk ugyan a mag nemesítése folytán sokkal nagyobb mennyiségű magas czukortartalmu répat mint különben, habár ez esetben a termelési tömegre nemesített répa-mag még ennél is sokkal nagyobb mennyiségű takarmány — illetőleg csekélyebb czukortartalmu répat fog adni. (Vége következik.)

Buzaüzög ellen újabb eljárást ajánl Cassauer csehországi jószágigazgató. A szer, melyet nevezett a rendes pácolásnál stb. biztosabbnak tart, igen egyszerű, t. i. a buzának mosásában áll. Az eljárás röviden a következő: Egy csappal ellátott kádba helyezük a buzát, melyre annyi vizet bocsájunk, hogy ez pár hüvelyket a gabona felett álljon. A víz bebecsaj-tasa alkalmával már folytonosan kavargjuk a buzát, minden 1/4 óra után a vizet háromszor megújítjuk, harmadszor 10 mérfő buzára lágymeleg vízben felolvastatott egy font rézgálicot teszünk a kádba. E harmadik vizet egy óráig hagyjuk hatni és azután a buzát kihányjuk és 2 hüvelyk magas rétegekben, óránkin-megforgatva, megszáritjuk. Második nap végén a buza terméje egy hatoddal növekedik, ennivel tehát több vetőmag merendő ki. A szorgalmas forgatás azért szüktséges, mert a buza megelegedhetik, vagy a czirázásra kap hajlandóságot, mindkettő káros lehet.

6135. sz. 1874.

(3^a)

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmege részéről közhírré tételik, miszerint az Ivánda—Ótelek útvonalon létező és kijavítást igénylő négy köhidnak helyreállítása összesen 460 ft. 1 krral előirányzott, átengedése tekintetéből 1874. évi **augusztus 17-én** reggeli 10 órakor a megyeszékház számvevői hivatalban nyilvános árlejtés megtartani fog, melyhez a vállalkozni kívánók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva meghívotnak.

Utóajánlatok semmi szín alatt el nem fogadotnak.

A költségvetés és az árlejtési feltételeket a szokot hivatalos órákban a megyei számvevőségél megtekinthetők.

Kelt N.-Beeskereken, 1874. évi július 18-án.

Torontálmege alispáni hivatala.

3557. sz. váltó 1874.

(3^a)

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. e. f. törvényszék mint váltó-bírósnál 1874. évi május 23-án a társas cégek jegyzékébe bekebelezetett a Weisz Albert és Weisz Hermann közt N.-Beeskereken 1874. évi február 24-én létrejött társasági szerződés.

Czég vezetésére mindkét társtag jogosult.

Kelt N.-Beeskereken a kir. törvényszéknek 1874. évi június 17-én tartott váltó üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

7271. sz. 1874.

(3^a)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskekeri e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy Horváth István török-becsei lakos végrehajtó részére, 50 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Popovits Mita t.-becsei lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt, a török-becsei község 130. sz. tjkönyvben foglalt, 100 fira becsült 126. számú háznak végrehajtás utáni elárverése elrendeltetvén ennek a helyszínén illetőleg tör.-becsei községhezál leendő eszközésére első határidőül 1874. évi **augusztus 31-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 óraja tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azonfelül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételárt pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerészét az utolsó részt 10% kamataival együtt az árverés napjától számítandó egy hó alatt befizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletbe lézen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítotnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától, számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával a tör.-becsei kir. járásbírósg jelentéstétel kötelezettsége mellett megbízattik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi július 11-én tartott ülésében.

6868. sz. 1874.

(3^a)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskekeri e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy a nagy-becskekeri kir. törvényszék f. é. június 6-án 3382. sz. a. kelt végzése alapján, az ernestházi 87. sz. tjkönyvben S. r.-sz. a. Porte Adám, továbbá Porte Remillong Margit, valamint a kk. Porte Miklós, Lörincz, János, Márton, Péter és Anna tulajdonaként felvett s 1800 fira becsült háznak önkényes elárverése elrendeltetvén ennek a helyszínén illetőleg az ernestházi községhezál leendő eszközésére első határidőül 1874. évi **augusztus 31-ik**, szükség esetében második határidőül **szepember 30-ik** napjának mindenkor délelőtti 10 óraja tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók, tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező kiküldött-nél letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítotnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Vécsey Béla h. ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Steingaszner Ákos, kir. tszéki aljegyző jelentéstétel kötelezettsége mellett megbízattik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi július 18-án tartott ülésében.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

6517. sz. 1874.

(3^a)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskekeri e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy a cs. kir. szab. oszt. általános földhitelezet mint végrehajtó részére 9764 ft. 91 kr. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Rosenfeld Mór végrehajtást szenvedő neve alatt a nagy-becskekeri község 490. számú tjkönyvben felvett s 20,000 fira becsült ingatlan vagyonok végrehajtás utáni elárverése elrendeltetvén ennek a helyszínén illetőleg a kir. tkönyvi hivatal helyiségében leendő eszközésére első határidőül 1874. évi **szepember 23-ik**, szükség esetében második határidőül **október 23-ik** napjának mindenkor délelőtti 10 óraja tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül adatnak el, a másodiknál pedig 12,000 frton alól eladatni nem fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni, az ígért vételárt pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal első részét és további 3 hó alatt az utolsó részt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletbe lézen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítotnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Vécsey Béla ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó jelentés tétel kötelezettsége mellett megbízattik.

Kelt a nagy-becskekeri e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi június 3-án tartott ülésében.

7439. sz. 1874.

(3^a)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskekeri e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy Lozankó József franyovai lakos végrehajtó részére 60 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Knezev Sándor szintén franyovai lakostól lefoglalt és a franyovai község 940. sz. tjkönyvben felvett ingatlansághól öt megillető 200 fira becsült jutalékának tulajdonjogára nézve az árverés elrendeltetvén, ennek a helyszínén, illetőleg a franyovai községhezál leendő eszközése végett első határidőül 1874. évi **szepember 15-ik** napjának, szükség esetében második határidőül 1874. évi **október 15-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 óraja tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítotnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Protits Sándor h. ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prdts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdeteig, habár külön értesítést nem vettek is ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János kir. birói végrehajtó jelentéstétel kötelezettsége mellett megbízattik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi augusztus 1-én tartott ülésében.

310. sz. h. v. k. 1874.

(3^a)

II. árverési hirdetés.

A nagy-becskekeri kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 5814. sz. a. kelt végzése folytán közhírré tételik, hogy a bécsi cs. kir. általános osztrák földhitelezet részére 19,768 ft. 34 kr. s járuléka erejeig a nagy-becskekeri 2808. sz. tjkönyvben Gyorgyevits István tulajdonánál felvett és 40,000 fira becsült ingatlan vagyonok eladása végett 1874. évi július 21-ik napjára kitűzött 1-ső árverés sikert nem eredményezvén a II-ik árverés a telekkönyvi helyiségben a már közzétett feltételek mellett megtartására határidőül f. é. **augusztus 22-ik** napja délelőtti 9 óraja kitűzetett.

Kelt N.-Beeskereken, 1874. évi július 22-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

750. sz. köz.

Pályázat.

(3^a)

Rudna és Macedonia községek körjegyzőjének az állomásáról történt lemondása folytán nevezett községekben a körjegyzői állomás üresedésbe jövén annak választás utján

leendő betöltésére f. é. **szepember 5-ik** napjának reggeli 9 óraja Rudna községében tüzetik ki határidőül.

Ezen állomással következő járandóságok vannak egybekölvé, u. m.:

Rudna községe részéről 460 ft. o. é. készpénzben ujonczozási átalány fejében 30 ft. irodai szerekre átalány 20 ft. o. é. szabad lakás és házikert.

Macedonia községe részéről 200 ft. o. é. készpénz, ujonczozási átalány 30 ft. irodai szerekre átalány 30 ft., 25 font só = 2 ft. 75 kr., 12 font gyertya = 4 ft. 80 kr., két öl szalma = 12 ft., 16 mázsa széna = 25 ft. 60 kr., két öl kemény fa = 20 ft., egy sertésnek ára 35 ft. o. é., 36 p. m. búza és 15 p. m. kukoricza.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítetnek, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt folyamodványokat a fent kitűzött választási napig az alólirt szolgabírónak benyujtani ne késsenek, megjegyeztetvén, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és román nyelv ismerete is megkívántatik.

Kelt Párdányban, 1874. évi augusztus 4-én.

Bubalovics János,
szolgabíró.

708. sz. kig. ex 1874.

(3^a)

Hirdetmény.

A bogáros-ujhelyi közigyözsg üresedésbe jutása folytán ez állomásra a pályázat ezennel olyképp nyitattik meg, hogy annak szabad választás utján betöltésére a határidő f. é. **augusztus 20-án**, reggeli 8 órakor Bogáros községhezál tüzetik ki.

Ezen állomással egybekötött járandóság:

Bogáros község részéről:

1) Kézpénz	210 ft.
2) Arvaügyi kezelési díj	100 ft.
3) Utazási átalány	70 ft.
4) 50 p. m. tiszta buza.	
5) 5 öl kemény tüzelőfa.	
6) Futásra elegendő szalma.	
7) 2 hold föld kukoricza alá.	
8) 1/2 hold szőlőkert.	
9) Szabad lakás házi kerttel.	

Ujhely község részéről:

1) Uti átalány	28 ft.
2) Irodai átalány	25 ft.
3) 62 3/4 p. m. tiszta buza.	

Megjegyztetik, hogy utóbbi járandóság elesendik azon esetre, ha Ujhely községének folyamatban lévő és önállásának elnyerhetésére irányzott kérvénye kedvezőleg döntetnek el.

Miről a pályázni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. és 75. §§-ai értelmében kelölög felszerelt folyamodványait a választás napjáig Perjámos kerület szolgabírójához benyujtani el ne késsenek.

Perjámos, 1874. évi augusztus 1-én.

Honyár,
szolgabíró.

Anzeige.

Der

Oester. Gresham,

Gesellschaft für

Lebens- & Rentenversicherung,

übernimmt unter Mitthaltung der englischen Versicherungs-Gesellschaft „The Gresham Life Assurance Society“ in London, und unter sehr günstigen Bedingungen Versicherungen: **Auf den Todesfall** in bestimmter oder unbestimmter Zeit. **Auf das Leben zweier Personen**, zahlbar sowohl beim ersten als auch letzten Todesfall.

Ausstattungen (für Minderjährige.)

Verforgungs-Versicherungen (für Großjährige), zahlbar bei Erreichung eines im Voraus bestimmten Alters.

Gemischte Versicherungen mit Auszahlung eines Kapitals entweder an den Versicherten selbst bei Erreichung eines festgesetzten Alters, oder an dessen Erben, wenn er das festgesetzte Alter nicht erreicht, und

Versicherungen sogleich zahlbarer oder aufgeböbener Leibrenten.

Die Gesellschaft gewährt den Versicherten einen Anteil von 80% am Gewinne.

Die Haupt-Agentur in Gr.-Beeskerek.

(3^a) **Filipp Kadelsburger.**

A MAGYAR NYEREMÉNY KÖLCSÖN HUZÁSA

200,000, 150,000 s 50,000 ft. fő-és számos mellék-nyereménynyel

f. hó 14-én menend végebe.

Ily sorsjegyekről részletek és eladási leveleit ajánlja a

(2^a) **Torontálmegei takaré- és hitelbank.**

Folytatás a mellékletben.

Szerkesztő-társ Kiss Károly.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.

411. sz. B. v. k. 1874.

(3^a)

II. árverési hirdetmény.

A tekintetes nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi május 27-én 6587. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a nagy-beckereki kir. államügyészség részére Isztrat Avrámnak n.-beckereki 1923. tjkvi számú ingatlanára nézve kiirt első árverés sikertelen lévén, f. évi **augusztus 28-án** d. e. 10 órára tüzetett ki második árverési határidőül. Nagy-Beckereken, 1874. évi július 29-én

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

412. sz. B. v. k. 1874.

(3^a)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 6158. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a nagy-beckereki kir. államügyészség részére Protits Márkónak mellenczei 1185 tjkvi számú ingatlanára nézve kiirt első árverés sikertelen lévén, folyó évi **augusztus 29-én** d. e. 10 órára tüzetett ki második árverési határidőül.

Nagy-Beckereken, 1874. évi július 29-én.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az elleméri közbirtokossági uradalomhoz tartozó Német-Ellemér, Szerb-Ellemér, Tót-Aradác, Szerb-Aradác, Szt.-Mihály és eselleg a szabályai révén lévő koreszmákban az italmérésjog 1874. évi október 1-től 1877. évi szeptember 30-ig való időtartamra; továbbá

az elleméri és aradáci határban lévő tisztai halászat végtére a

Szt.-Mihályon lévő kettős száraz malom, ez utóbbiak 1874. évi november 1-től 1877. évi október 31-ig való időre, az elleméri uradalmi irodában f. 1874. évi **augusztus 16-án** délután 3 órákor pontban megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

Mi végből felhivatnak mindazok, a kik ezen árverésben résztvenni óhajtanak, bánatpénzül a koreszmákra 1000 ft. halászatra 150 ft., és a malomra nézve 200 ft. készpénzben vagy teljes értékű állampapírokban az árverelő felügyelőségnek kezeibe leteendő lészen, mely bánatpénzekből csakis a legelőbbet ígérő fog benn maradni, s az utolsó évi bérlet lejártá után kiadatni; a többi árverelő bánatpénze azonnal vissza fog adatni.

Az árverés a legtöbbet ígérőre azonnal kötelező erővel bir, az uradalomra nézve pedig ennek jóváhagyása után, mely az árverés után 48 mulva be fog következni, vagy ellenkező válasz adatni.

Írásbeli ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési feltételek az uradalmi irodában naponta megtekinthetők.

Elleméren, július 26-án 1874.

(3^a) **Az uradalmi felügyelőség.**

**Mindenféle bajokban
kétünő gyógyszer!**

Az

EGRI VIZ,

az eгри irgalmasok gyógytárában eredeti minőségben készítve.

Az eгри Irgalmasok gyógytárában készített eгри viz használati módja.

Századévi tapasztalás fényesen igazolta már azt, hogy az eгри viz sok betegségben mint gyógyszer használtatván, számtalan beteg visszanyerte elvesztett egészségét, s örökre megszabadult kínosan gyöttrő bajától.

Nem különben be van bizonyítva azon igazság is, hogy az eгри viz mint **óvszer** az egészség fentartása tekintetében oly jó hatást gyakorol, hogy azáltal, több talán bekövetkező bajok elhárítottak.

Mi a belső bajokat illeti, következő betegségekben hat legsikeresebben u. m. **főfájás, szédülés, fülzúgás, szívdobogás, nátha, nyilallás, gyomorgöres, kólika, ideg-gyengeség, és zibbadásokban, valamint tengeri betegségben is.**

Használtatik pedig az említett belbajokban úgy, hogy az eгри vizből vétetik egy kávé kanálnyi, s ez elegyítettük szinte egy kávé kanálnyi tiszta friss kútvízzel, és ezen adag adagoltatik óránként a betegnek mindaddig, míg a baj nem enyhült, ha pedig a baj szünőben van, a most nevezett mód szerint csak reggel és este vegyen be a beteg mindaddig, míg egészségbe teljesen helyreállott.

Ha valaki mint óvszert akarja használni, vagy pedig gyomorgyengeségben mint gyomorerősítőt akarja igénybe venni, csepegtessen 30—60 cseppet vagy tiszta vízbe; vagy bor-, vagy szilvapálinkába, vagy pedig egy darabka cukorra és éhgyomorra vegye be.

Külsőleg használva vétessék az eгри vizből egy rész, s elegyítsék, három rész égett borral, és ezen vegyülettel dörzsöltessek be a szenvedő rész, különösen **szédülés és főfájásnál a két halanték táj és nyakszirt, ájuláskor a homlok táj és az orr alatt a felső ajak.**

Fogfájás, nyelvzsibbadás, és nyelvészékhűdésnél vétessék a vegyületből egy étkanálnyi a szájba, és a fogak közt ide s tova öblöngetve tartassék addig míg csipősségét ki lehet állani.

Mint hogy az eгри viz semmi oly részeket nem tartalmaz, melyek a szervezetre károsan hatnának, használhatják a legyengőbb egyének, sőt **aléló szülők is.**

Az eгри viz jótékony hatása miatt elterjedt használatban lévén, gyakran hamisítatik: azért figyelmeztetem a t. cz. használókat, hogy az eredeti két üveget, s pecsétét szigoruan tekintetbe vegyék.

Ára 1 kis üvegnek 2 lat — ft. 18 kr. o. é.
" 1 közép nagyságu üvegnek 6 lat " 50 " " "
" 1 nagy üvegnek 12 lat " 1 " " "

Az eгри viz kapható Nagy-Beckereken **Rosa Ignác** fűszerkereskedésében az „arany pontyhoz”. (10^a)

Regal-haszonbérlet.

Torontálmegyében fekvő csókai uradalomban, haszonbérbe adandó **1875-ik** évi január 1-étől számítandó **3** évre, az italméresi jog, gyakorlandó Csókán, Lőrincztalván és Monostoron, úgy a vásári jog Csóka mezővárosába, melynek **4** országos vásárja van.

Ajánlkozók sziveskedjenek **10%** bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat folyó évi **augusztus 15-ig,** külön az italméresi jogra és külön a vásári jogra, a **csókai uradalmi számtartósági hivatalhoz** benyújtani, a hol a feltételek is elolvashatók. (3^a)

HIRDETMEYNY.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank részvényeseinek folyó évi ápril 12-én tartott közgyűlése, az alapszabályok 5-ik czikke értelmében az alaptőkének 200.000 ftrai kiegészítését, illetőleg új 1000 db. 100—100 ft. névértékű részvény kibocsájtását, és azoknak hetenkénti 1—1 ft. részletekben befizetését elrendelvén, nevezett intézet igazgató választmánya folyó hó 25-én tartott ülésében hozott 2-ik számú határozata folytán, alólirt igazgatóság ezennel tisztelettel felhívja mindazon tisztelt részvényeseket, melyek az alapszabályok 6. §. c) pontja által biztosított megtartási előjoggal élni szándékoznak, miszerint ebbeli szándékukat, a szelvényívvel ellátott eredeti részvényeik pénztárunknál bemutatása mellett, folyó évi **augusztus 15-étől** legfeljebb folyó évi **szeptember 1-ig** bejelenteni annál is inkább el ne mulasszák, mivel későbbi bejelentések figyelembe nem fognak vétetni és megtartási előjoguk elenyészettnek fog tekintetni. Nagy-Beckerek, 1874. július 29-én.

(3^a) **A torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.**